

sige, at det er Bygninger, der ere af en saadan Beskaffenhed, at de have Karakteren af købstadlignende Bygninger, og det er jo givet, at disse Bygninger svare en forholdsvis stor Del af de 616,000 Kr. i Bygningsafgift. Naar der er Tale om, hvad der kan blive at føre til Afgang for disse Haandværkere, som udføre deres Arbejde ved Hustrus og Børns Hjælp, saa maa det vel erindres, at af saadanne Smaahaandværkere er allerede en meget stor Del fri for Bygningsafgift, fordi de have et Erhverv, der kan henføres under Husfidsarbejde — det er overordentlig mange — og endvidere ere de fri, fordi de Lejligheder, de bebo, falde ind under Smaalejligheder, idet de ikke ere mere end 130 Kv.-Alen store. De øvrige Haandværkere, som opfylde den nævnte Bestemmelse, og som Lovforslaget altsaa vil faa Anvendelse paa, idet de betale Bygningsafgift, ere forholdsvis faa i Antal. Jeg tror derfor ikke, at man skal frygte for det finansielle Resultat, selv om det ingenlunde er min Mening, at dette Resultat er uden Betydning. Skulde jeg gætte paa et Tal i saa Henseende, om hvilket jeg dog vil sige, at det er et løst Skøn, vilde jeg antage, at der her kan blive Spørgsmaal om ca. 100,000 Kr., men jeg finder ikke, at det er større, end at man efter de Hensyn, der kan være Tale om at tage til de paagældende Smaahaandværkere, ret vel kan gaa med dertil.

Stilling: Den Gang Skattelovene første Gang vare til Behandling her i dette høje Ting, tillod jeg mig at henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa Ønskeligheden af, at der for Landhaandværkerens Vedkommende blev foretaget en Revision af Bygningsafgiften, og den højtærede Minister indrømmede, at der kunde være skellig Grund til at gøre noget i den Retning, men ønskede ikke paa den Tid, at der blev rørt ved Sagen under den Form, hvori den var fremsat i det Andragende, der var fremkommet fra Landhaandværkerne i hele Landet. Jeg skal villig indrømme, at det nuværende Forslag afhjælper enkelte af de Klager, der ere fremkomne, men det gaar selvfølgelig ikke vidt nok, og særlig hjælper det ikke de Haandværkere paa Landet, som skulle bruge stor Værkstedspads, hvilke ikke rammes, men vedvarende komme til at betale den her omhandlede Skat. Bygningsafgiften, som jo er en gammel Skat, en Krigsskat fra 1802, er i Aarenes Løb bleven mere og mere uretfærdig. Den har maaske i sin

Tid været et meget godt Grundlag, men ifølge Tidernes Udvikling passer den ikke mere, særlig som Følge af den Udvikling, der har fundet Sted for mange Haandværkers Vedkommende, idet de nu maa bruge adskillige Maskiner, som kræve større Plads. Dette har medført, at ude paa Landet ere større og større Værksteder komne i Brug. Paa den Maade komme de Haandværkere, hvis Haandværk kræver den store Værkstedspads, til at svare en langt større Skat end de Haandværkere, der kunne nøjes med mindre Plads, endskønt de muligvis ikke have større Indtægter. Urmagere, Skomagere, Skræddere kunne have et lille Værksted med 5—6, ja maaske 10—12 Svende uden at behøve at svare saa stor Bygningsafgift som en Tømrer, Snedker, Karetmager og Smed, ikke at tale om, at enkelte Haandværkere, f. Eks. Murere, som Regel helt ere fritagne for at svare Bygningsafgift. Her er i § 2 taget det Hensyn, at de Haandværkere, som kun drive Haandværk ved Hustrus og Børns Hjælp, blive fritagne, men det havde været ønskeligt, om ogsaa de af mig nævnte Haandværkere vare blevne tagne i Betragtning. Tænke vi os nu, at en af de nævnte Haandværkere, der ved Hustrus og Børns Hjælp drive en ganske betydelig Forretning, idet han har flere dygtige Sønner, bliver fritagen for Bygningsafgift, hvorimod en Snedker, der blot beskæftiger en Lærling, som ikke er hans Søn, kommer til at svare denne Bygningsafgift, fordi han maa have større Værkstedspads, større Plads til Raamaterialier og til de færdige Fabrikata, saa er dette ikke retfærdigt. Denne Stemning mod Bygningsafgiften er hidtil gentagne Gange kommen til Orde. I 1873 og senere 1881 blev der af Landhaandværkerne, særlig paa Øerne, indgivet Andragende til Regering og Rigsdag om at faa dette Forhold forandret. 1896, 97 og 98 er der gentagne Gange indkommet Andragende fra alle Landhaandværkerne her hjemme om at faa en Revision af Bygningsafgiften, og nu, hvor Skattereformerne ere under Overvejelse, er det naturligt, at man ønsker at faa den helt eller delvis ophævet eller i alt Fald omordnet paa en mere retfærdig Maade. Af Forhandlingerne i det andet Ting fremgaar det ogsaa, at Medlemmerne der have været paa det rene med, at en Revision af Bygningsafgiften var ønskelig af flere Grunde, men den højtærede Finansminister har ikke ment, at Tidspunktet var dertil nu, og disse Forhandlinger have altsaa resulteret i dette lille Lovforslag, som oprindelig bestod af